

Lárai Eszter

Meglepetés

Az oltárkép tükör volt
egy varsói templomban
Istenem, melyik festő
ábrázolhatja jobban

Egyedül

Erre a percre vártam
hogy végre egyedül legyek
és lehessenek
a munkanapok sodrából kicsapódó
söpredék-pillanatok könnyű martaléka

Meditálók
koncentrálok
a teret magam körül
összehúzva

Mintha a tékozló Isten
lényembe megtért volna
gejzirként szökell fel
omlok össze
e világhoz szelídülve

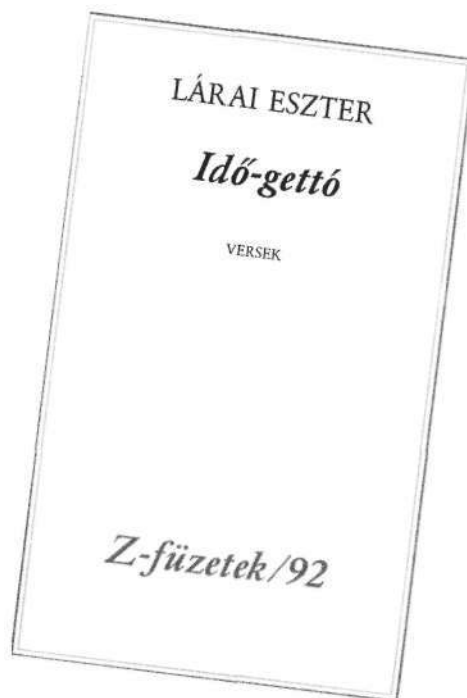
Megtörni

Hiányod betakar
Itt küszködöm alul
a végtelen lábnyomok avarában
ahol addig élek ameddig ellátok
Sorsom a romlandó időgyúrás:
egyszemélyes alagutat vájni
egy telhetetlen, kifinomult anyag bendőjében
és várni - mint a magzat -
a pillanatra mikor kilöknek
újabb dimenziókba

Mézes Gergely

Lárai Eszter: Idő-gettó

Az első kötet: valami más. Több, mint egy könyv, és csak picivel kevesebb, mint az egész életmű, még akkor is, ha ez oly csekély mértékben irodalmi (és főleg elméleti) megállapítás, mégis igaznak tűnhet mindazoknak, akik próbálkoznak bejutni eme művészeti szentély nagy gonddal középen elválasztott és lesimitott (mondhatnók: zselézt) szárnyas kapuján. Lárai Eszter versei még nem kaptak nagyobb nyilvánosságot, alulpublikálja magát, tán az a baj, hogy parlagian, és nem a „Bakos” szerkezetét is szétfeszítő módon megfogalmazott ars poétikájában a szabadságot jelölte meg költészete indokául, sőt, nekem is úgy tűnik, hogy számára az egyedül tér: a textuális tér, az egyedüli idő: a harisnyás verslábak lakkcipőkopogása között eltelt másodpercek, vagyis a versírás a szabadság megélhetőségének egyedüli forrásává vált Lárainak. Amúgy meg valljuk be: csúnya kis rózsaszín kötet. Mit kötet, fűzet! Mindössze hatvanöt oldalon, hetvenkét vers, ami egy keményfedeles könyvvel, amolyan aranybetűs dombornyomással már tekintélyt parancsolna akármilyen könyvespolcon. De hát ez van, kicsi és rózsaszín, fűzet, illetve Z-fűzet, ránézésre ilyen Lárai Eszter első könete.

A hátulján rövid szöveg, tanúsítja, hogy tele volt a költőnő élete ide-odával, matematikával, és apró lólépésekben papírra vetett szavakkal. Aztán belül előbukkan az E/2, az a megszeppent Te, akinek ki-kiszól, sőt olykor kikiabál versálarcán keresztül, rákiabál az örök Férfira, aki mindazt hagyja elröppenni behúzott nyaka mellett, amit a két téridő és a két nagymosás között arckörűli pályára állított Lárái Eszter, ezeket a kelet-európai, szintaktikai pofonokat. Régen túl van már a kamaszlány-versek holdas, csilagos képvilágán, trabantfüst csipi a szemet ironizáló metaforáitól, témáiban előrelép az én, majd újra a Te, végül pedig a törekvő, törtető költőtársak, akikkel kénytelen együtt masirozni a babér felé.

Lárái kötetében a rövidműfajok kerülnek előtérbe, frappáns, kíméletlen csattanókkal, a sorok közül a négyzetháló csendje és hűvöse éppúgy sugárzik, mint a füledt erotika, a már-már brutális testközelség és a nagyítóval végzett önvizsgálat. Mégsem lehet azt állítani, hogy Lárainál a misztikus profanizálódik: egyfajta kifordított petrarkista hagyománnyal emeli mindenek fölé a Férfit, éppúgy átszűrve önmagán, mint a hosszú amerikai tartózkodást, a hazatérés rácsodálkozását, a hétköznapokban található brutalitást, hogy így lépdeljen a hatvanöt oldalra át az egyre mélyebb témák felé, a kiszolgáltatottságba, a hőstelenített világba, vagy a megrendítő aktuális események felé. A nyomasztó világképet játékosága sem tudja feloldani, ez a macskaegér-játék a formával, vagy a meseszerű szavakkal, egyfajta gyerekes nemként hat újra és újra, közben pedig elemi erővel tör felszínre a költőiség, a túlhajtott gondolatok pedig vaskos képekben legyintik arcon az olvasót. Lárái Eszter költői világában a szerelem elgombásodik, a léptek dübörögnek, mosolyügyeletet tartanak, isten minden tornyot rühell, egymást fürkészik rémült figyelemmel a kérdőjelek, vízjel van a sorsban, vagyis olyan elsőkötetes szerző lépett most nyilvánosság elé, akinek birtokában van a képteremtés minden feltétele, szilárd poétikai alapokról ítél és alakít.

A gondosan szerkesztett kötet magán viseli a tematikai bonyolultság jeleit, de a kissé túl sokat ismételt tér és idő, valamint ezek gazdag asszociációs teret nyújtó kép-bővítőmányaik vonatkozásában felkerül a matematikus maszkja újra a költőnőre, ami bár nem zavaró, mégis felengzős színezetet kölcsönöz, az amúgy nagyon is színes és egyéni hangnak.

(Lárái Eszter: *Idő-gettó. Versek. Z-füzetek/92*)

Mézes Gergely

Éjjeli vers Katának

Leszalad hátamon ujjad
Ahogy ablakon az esőcsepp
Ránk talál a szeretet a sarokban
Többet nem veszekszünk
Gondolom
Lehajol melledhez a nyugalom.

Csak egy éjszaka semmi más,
takarónk sem jéghideg,
ingem nadrágom a széken,
a falióra ketyeg még párat,
míg elalszol Te is.
Csöndben motoszkálok
szuszogásod boltívében...

...ha lesznek is boldog holnapok
eloldhat minket az esőillat.
Ahogy mégsem vár a roppant jövő
Csak a csöndes esték
Melyeken átrobog egy autó
megreped ezen a képen
Megreped a festék
Kezem a kezdedben
Lehajolok hozzád én is.